

بۇنۇڭ مەلەتىنىڭ
بۇنۇڭ مەلەتىنىڭ
مېھىملىكىسىنىڭ
مېھىملىكىسىنىڭ

يىكىمى اوچنجى انقاد

٢٦ كانون اول ١٩٢٧ پازار ئەرتەسى

مندرجات

صحیقە

١٩٧	١ — ماينه ضبط خەرڅەسى
١٩٨	٢ — ھوالەيمىلىن اۇراوە
١٩٨	٣ — بىاست د بۇنانىڭ ھېبىت ھەمو مېرىدە ئەھەر و ئەفانى
١٩٨	٤ — مجلس حسابلىرىنىڭ تدقىق انجىمنىڭ راپورى
و جدولى

١ — سابق ضبط خلاصەسى

يىكىمى ايكىنجى انقاد

١٩٢٧-١٢-٢٤ جومانەرەتىسى

كاظم پاشانىڭ رىاستلىرنىدە انقاداد ايدەرەك ملاطىيە مبعوثى باش و كىل عصمت پاشا حضرتلىرى طرفندن ويرىلن تقرىر اوزىزىنه مذاڭرە جىريان ايمش و نىتجەدە مذكور ختام ويرلىشدە.	تقرىر كەرىك عدىلە و تشکيلات اساسىيە انجمەنلىرنىن مركب مختلط انجمەنە حوالەسى قرار كىر اولقدىن صوڭىرى انقاداد
---	--

۲ - حواله ایدیلن اوراق

بایمه مهندسیه دار تکلیف قانونی
 (تجارت و مالیه انجمنلرینه)
 مصبطه‌لر
 ۳ - سپه‌سماهه اداره نامه ۱۹۲۸ سی بودجسی مفنده
 ۴ - نورولی قانونه لاجه‌سی ر بودجه اجنوی مصبطه‌سی
 (روزنامه‌یه)
 ۵ - مجلس مسابیرنامه تدقیقی انجمنلک راپوری و جهولی
 (روزنامه‌یه)

تکلیفلر

- ۱ - استانبول مبعوثی سبا پاشانک، طابوسنده از نه
 محتر فیصل فیضه ارسلانه و استنبولانک ایمپر فیضه کوره
 اصر ابراطمه دار تکلیف قانونی
 (عدله، مالیه و بودجه انجمنلرینه)
- ۲ - استانبول مبعوثی سبا پاشانک، مملکتمنزدہ اصر ای
 فعالیت ابدیہ بالعموم بالفدرلک ایندیه اداره سبلہ معاملہ و ازاصہ

—
—
—

برنجی جلسه

آمیلله ساعتی

دقیقه ساعت

۱۴ ۴۵

[رئیس — کاظم پاشا]

کاتب‌لر : روشن اشرف بک (آفیون قره حصار)، علی بک (ریزه)

—
—
—

رئیس — جلسه‌ی آچیورم .

۳ - ریاست دیوانلک هیئت عمومیه‌یه معروضاتی

۶۴ نجی ماده‌سی؛ مجلس حسابداری‌نک تدقیق انجمنته،
 معلوم احسانکزدر کهوزه‌نک تدقیق و تفتیشی وظیفه‌سی ده
 ویرمشدر.

سلیمان سری بک (یوزگاد) — او الجده ویرمشدر.
 مظہر مفید بک (دکزلی) — اسکی نظامنامه‌ده
 یوقدر.

سلیمان سری بک (یوزگاد) — وارد شیمدى
 او قورم عیناً .

مظہر مفید بک (دکزلی) — او قوییکز! انجمنکز
 بو صلاحیت قانونیه استناداً اول امرده وزنه‌نک تفتیشنه

۱ - مجلس مسابیرنامه تدقیقی انجمنلک راپوری
 و جهولی [۱]

رئیس — افندم؛ بو کونکی روزنامه منک برنجی
 ماده‌سنده مجلس حسابداری‌نک تدقیقی انجمنلک راپوری
 وجودلی وارد . بوراپور او قونه‌جقدر :

رئیس — افندم مصبطه حفنده انجمن ایضاً احات
 ویره جکدر .

مجلس حسابداری‌نک تدقیقی انجمنی نامه مراقب مظہر
 مفید بک (دکزلی) — افندم یکی نظامنامه داخلینک

[۱] ضبطک صوکنه مربوطدر .

بیک لیرایه قدر واران مقداولکده رضا بک کنیدی بورجه محسوب ایدلدیگی افاده ایدلیش و سندی وارمی دیه صور ولدیغی زمان سنداتی پاره تودیع ایدلدیگی ایچون رضا بکه اعاده ایدلدیگنی سویلشدیر . فقط بک افندیلر ! رضابک دون دکل اولیسی کون بوسندرلری بزه کوستمشدر . فقط وزنهدارک سویله دیگی زمان وزنه تقیش ایدلش وذمت تحقق ایتدیرلش ایدی . بوسندری کوسترمه مش ایدی . (۱۰۲,۸۲۶) لیرا (۳۱) غروش ذمت امضایند کدن ضوکرا بومقدار تمامآ بورجم دکلدر . چونکه عونی پاشانک ده (۲۲,۶۰۰) لیرالق سنداتی واردر دیدی وبوسندراتی انجمنه ابراز ایندی . افندیلر ! انجمنکز بوسندراتی تدقیق ایتدیگی زمان ، بونلری نقداً قبول ایدلله جلک وضعیته وهیئت جلیله بی ، قاصه بی تامین ایده جلک طرزده کورمه دی . بونلر برتجاری ماهیته عائد سندات ایدی . عونی پاشا بوسندرات ایله (۲۲,۶۰۰) لیرای طوغزیدن طوغری به وزنه دن آمامش در .

عونی پاشا مختلف تاریخملرده ، دیشـاریدن ، بعض کساندن ، متعدد کساندن استقراض ایتمش بورج آمش ، سندویرمش . بوسندرلن بردانه سندن مادعاسی ، خارجده کی کسان طرفدن صندیقه جیرو وایدلش (کسان کیمدرسسلری) . افندم ، کسان شونلردر : عونی پاشا ؟ تخته قلعه ده کیره چچی حسن بابا نامنده بوندن پاره آمش آلا بیلیر . حسن تاباده بونی جیرو ایتمش بلکه عونی پاشانک خبری بیله بوقدر . کذلک بالق پازارنده چرکشلی عبدالواحد بکدن پاره آمش . بونلرده جیرو وایدلش مناستلى ابراهیم ادھم افندیدن پاره آمش . بونلرده جیرو وایدلش بوسندرلرده وزنهدار ابراز ایدیبورکه بونلردن برینک آرقه سنده جیرو سی ده بوقدر . بونه ۹۴ لیرالق برسندردر . بونلر وزنه ده ظهور ایدیبور . بونلردن باشقه بک افندیلر ؛ وزنهدار حاجی ، الیاس سامی بک افندیدن ۴۰۰۰ لیرا مطلوبی اولدیغی و آصف بک افندیدن ده عرصه بدلى اولارق ۱۰۰۰ لیرا مطلوبی اولدیغی افاده اینشدیر . فقط الیاس سامی بکدن مطلوبی شودر .

ابتدار ایله مشدر . وزنه ده برمیلیون طقوز یوز بش بیک درت بوز لیرا بر غروش مأخذاتی و ۷۹۸,۰۸۰ لیرا (۶۰) غروش مدفواعاتی اولدیغی آکلاشیلیورکه بومقدار مدفواعات محاسبه حسابه کچمش واصوله موافقدر . شوحالده شومدفواعاتی مؤخوذاتن تنزیل ایدرسه کتفه بیک بولاچفر . بقیه نک (۲۱,۳۶۰) لیراسی ایش باقه سنده واون بیک لیراسی ده قاصده نقداً موجود ، فقط بواون بیک لیرانک اوچ بیک کسور لیراسی غیرقابل تداول و فرسوده اوراق نقدیه در . حتی بونک ایچنده ، قانوناً زمان مبادله سی مرورایتمش بش و یکری غروشلق اوراق نقدیه ده واردر . بوندن باشقه قسماً احتجاجه غیر صالح ، اصول وقواینه غیر موافق بر طاقم سنداتده واردر که بونلرده داخل اولدیغی حالده سنداتک محتوى بولندیغی مبلغ مجموعی (۹۷۳,۱۳۳) لیرا (۱۰) غروشه بالغ اولویور . شوحالده باقه ده کی موجود ایله برابر قسماً احتجاجه صالح اولانلر واولیانلرک مجموعی جمع ایدوبده وزنه ده موجود اولیسی لازمکلن مبالغدن تنزیل ایدرسه ک وزنهدارک (۱۰۲,۸۲۶) لیرا (۳۱) غروش ذمت اولدیغی تحقق اینشدیر . فقط بودمت ۱۷ کانون اول اوکله بیه قدر اولان ذمتدر . چونکه حسابی او دقیقه ده قطع ایدلشدر . بو تحقق ایتدیرلین ذمت على الاصول بربطه پایپلش و حساباتک دوغری اولدیغنه دائر محاسبه جی بلکه وذمت اولدیغنه دائر وزنهدار طرفدن تصدق ایتدیرلشدر . عونی پاشا ؟ تخته قلعه ده کیره چچی حسن بابا نامنده بوندن پاره آمش آلا بیلیر . حسن تاباده بونی جیرو ایتمش بلکه عونی پاشانک خبری بیله بوقدر . کذلک بالق پازارنده چرکشلی عبدالواحد بکدن پاره آمش . بونلرده جیرو وایدلش مناستلى ابراهیم ادھم افندیدن پاره آمش . بونلرده جیرو وایدلش بوسندرلرده وزنهدار ابراز ایدیبورکه بونلردن برینک آرقه سنده جیرو سی ده بوقدر . بونه ۹۴ لیرالق برسندردر . بورجک جبل برکت مبعوثی على رضابک طرفدن تسویه ایدلدیگی و بوباره نک بش بیک لیراسی جبل برکت مبعوثی عونی پاشانک بورجی اولدیغی فقط بوسندرل ظهرنده رضابک طرفدن تسویه ایدلله جکی محرا اولدیغی و بونک رضابک طرفدن تسویه ایدلدیگنی و متابق بش بیک لیرانک سکنر

لیرادر. ریاست جمهور مأمورلرینك آوانسی ۳۷۴۰ لیرادر، دیوان محاسبات مأمورلرندن مراقب امین افندینک عرض ایتدیکم آون درت بیک بشیوز لیراسی ده داخل اولهرق ۱۸۰۷ لیرا آوانس آمشلر . شوحالده آوانس اولهرق وزنهدار ۵۶۷۳۴ لیرا پاره ویرمشد.

معلوم احسانکز بو آوانسلر اساساً قوانینه موافق اولامقلمه برابر تعامله کوره هیچ اولمازسه آوانس ویرپلر کن اداره مأمورلرینك برقرارینه افتخار ایتمی لازمکلیردی .

بو سندانک بعضیسته اداره مأمورلرینك پویله بر قراری وار. مثلا : «فلان افندی يه اوچ معاش نسبتنه آوانس ویرپلر کز» ديه فرار وارددر . فقط دیکلرلرنه مع التأسف پویله بر قراریوقدر. خودنخود کندی کندیه مأموریته بو ۵,۶۷۳,۴۴۴ غروشی ویرمشد . مع مافیه بو سندات ایچنده ظن و تخمین ایتدیکمزه کوره اصحابی طرفندن تأدیه ایدیلووب ده دین سنداتی آناماش حسابداره وارددر .

صوکره بک افندیلر ! ایکنچی قلمزن ، معتمدلره ویریلان پاردلردر که ، اونلر کده مقداری مضبطه منه لفاً تقدیم ایتدیکمز حساب پوصله سندنه محرومدر . اونلر آوانسدر. طبیعی آوانس حقنده کی احکام قانونیه تووفیقاً مدتلىرى كله مشدر . مدتلىرى بیتدیکی زمان ، بالطبع معامله قانونیه بی ایها ایچون اوراق مثبته سی آرانا جقدر .

اعضای کرامه کلنجه : خلاف اصول وقانون بر معامله سنه تصادف ایمه مشزدره. چونکه: بوراده کوستریوره. ۱ نومرسولی بوردو موجبنجه اعضای کرام تخصیصاتنه ویریلان ، ۲ نومرسولی بوردو موجبنجه اعضای کرام تخصیصاتنه ویریلان صرفیات وارددر که بونلر معین اولان مقبوضلرله فيشه ربط ایدلش اولان صرفیاتدر که بونلری قبول ایدک .

صکره حسابداره اعضای کرام تخصیصاتنه وخرجراهنه آوانس اولارق ویریلان مقدار وارددر . افندیلر ابوراده آوانس دیکمئشی شودر : معلوم عالیکز ، کچن سنه کی بودجه منه ، موجود

الیاس سامی بک باع و خانه سی ۳۰۰۰ لیرایه، برده اوطومویلی بیک لیرایه حاجی یه صاتیور. الیاس سامی بک ۴۰۰۰ لیرایه بونلری صاتدم ، تقریری ده ویره جکم دیبور. امضاسی شودر . فقط صوکره وزنهدار بوسنلک آرقه سنه کندی کندیه برسناب یازمشدر ، اوراده دیبور که : ۳۵۰۰ لیرامطلوب قالمشدر و تقریر معامله سی اولاماشدر ، بن اوی ، باعی نه پایام بن اوچ بیک بشیوز لیرایی ایسترم ، مطلوب مدر .

آصف بک افندی یه کلنجه ، بز تقریرده ویردک ، بر عرضه آمشدق صوکره آصف بک عرصه بی آلمقدن امتناع ایتدی . بن عرصه بی نه پایام ، آصف بک بورجیدر دیبور . بوکاداير برسنده یوقدر .

بوندن صوکره افندیلر ! دیوان محاسبات مراقبلرندن بر افندی - که دیوان محاسبات ایله مجلس آرمەندە مقىمدلک وظیفه سی ایها ایدیبور - شومندله بیک لیرا آلیور . سندی اوقویورم : بالکن بیک لیرادر . ۱ مایس ۱۳۴۱ تاریخندن اعتباراً ماھیه بز آلتاش پاره فائض تأدیه ایدلک و طلب ایدلیکی زمان دفعه اودمنک اوزره بروجه بالا ۱ لیرایی بویوك ملت مجلسی وزنهداری حاجی بکدن آلدم . ۳۰ نیسان ۱۳۴۱

وینه معتمد افندی ، ایکن قطعه سندله صرف شیخصی ایچون چونکه معتمدک دیوان محاسبات نامه آلدیغی پاردلری مشعر دیکر سنداتده ، دیوان محاسبات مصارفنه صرف ایدلک اوزره قیدی وارددر . بوسنلرده بوقید یوقدر . شیخصی اولدیغی بلای او لیور . دوغى یدن دوغى یه (بويوك ملت مجلسی وزنهداری حاجی محمد بکدن بروجه بالا یدی بیک لیرا مقبوض اولمشدر) بولیله ایکی سندوار برى یدی بیک دیکری یدی بیک بشیوز لیرادر . (امضاه سسلری) ۶ تشرین - اول ۱۹۲۷ ، امضا ، دیوان محاسبات امور حسابیه مدیر وکیلی مراقب امین بک .

قسمماً احتجاجه غير صالح بـ طاقم سندات بولوندیغى عرض ایشدم . بوسنلانک مفرداي شودر : مجلس مأمورلری آوانس آمشلر ، مقداری ۳۴۹۸۷

لیرای ده ذمته کچیر مشدر . بوده یوز ایکی بیک کسور ده داخل دکادر .

صوکرا تفرغانده وارد . مثلا : استقلال مدالیسی ایچون خرج طوپا لامشدر . بوده بشیوز یکرمی کسور لیرادر . اوئی ده ویرمه مشدر .

بک افندیلر ! حسابزک نتیجه سی شودر : بز ؟
بونلری اهمیته بناء درحال ریاست جلیله یه ، هیئت علیه لرینه عرض ایدیبورز . ظن ایدیبورم که معلومات ویردک ، مقام ریاست جاده لازمکلن معامله قانونیه یه توسل ایدلشدر . حق طارق بک (کیره سون) — بر سؤال رئیس پاشا حضرتلری . بودجه خارجی صرفیات فقره سنه دائز ایضاحات ویرلمشدر . بو ۵۶۲۹ لیرا ندر . بوکا دائز ایضاحات ویرمدیکتر .

مظہر مفید بک (دکزلی) — ۵۶۲۹ لیرا تخصیصات منضمہ ایله آلتقی اوزره مثلا بزم ده قناعت کتیزدیکمز مصر فلرو وارد . مثلا قالوریفر مصر فلرو بونلر تخصیصات آلتقیه یه قدر قاله ما زدی یا ! تخصیصات آلتقیه یه قدر صرف ایدلشدر . فقط تخصیصات منضمہ سی هنوز آلمه مشدر . آلتقی زمان درحال محسوب ایدیله جکدر .

رئیس — افندم انجمن ، مضبوطه سی حقنده ایضاحات ویردی . جریان ایتمش اولان معامله یی قیصه جه عرض ایدهیم . اوندن صکره سوز ایسته ینتلرده سوز ویره تجکم انجمن وزنه ده بر یولس لاق اولدیغی کلديلر بکا خبر ویردیلر . بونک اوزرینه دیوان ریاستده استشاری ماھیتده کوروشدم و مسئله نک بر سوء استعمال اولدیغی آکلاش الدیغندن معامله قانونیه یه توسل طبیعی ایدی . فقط خنے ابلرک تدقیقی ایچون تحقیقات یا یق اوزره بز تحقیق ھیئتک تشکیله نزوم حاصل اولدی که بومامورین قانوننده کی صراحته توفیقاً تشکیل اولونمشدی . اداره ھیئتندہ بولنان آرقدا شله حالاً مجلس اعضاسندن بولنان حساب آشنا متخصص رمنی بک ده التحاق ایتديرلره تحقیقاته مباشرت ایتديرلدى و ذمته کوریلن وزنه دارک تحت توقيفه آلتقی ایچون لازمکلن معامله پاییلدی .

اعضا نک عددینه کوره مبلغ و خرجراء وضع ایدلش ایکن بوسنه کی اعضا نک عددی فضلدر . و بناء علیه ؛ او نلر کده خرجراء و تخصیصاتی ویرلک لازمدر و بونک ایچون تخصیصات منضمہ آلتق اوزرهد . ایشته بوراده کورو لن آوانس او در که خصوصی برشی دکلدر ، هر اعضا ، کندی تخصیصاته محسوب اداره نک قراریله اوچیوز ، در تیوز لیرا آلبایلشدر . آلبایلر ، حقیدر . بوده اصول بیز برشی دکلدر .

صوکره اعضا کرامک ، اودون ، کومور بور جلینه راست کلداک . معلوم عالیکز ، بورایه کلندیکی زمان قوئپرایفدن اودون ، کومور آلمش . طبیعی اوده تخصیصاتند کسیله جکدر .

صوکره مأمورین محاکمات هیئتک حق حضوری وارد . بوندن صوکره مأمورینک اودون و کومور بور جلری وارد .

برده مبعوثان کرام ایچون قوئپرایفدن آلانان مالرمه فیشلری وارد . بونلر بالطبع در دست محسوبدر . اوراده معیندر . هر کسک تخصیصاتند کسیله جکدر :

شمی بک افندیلر ! بواحتجاجه غیر صالح اولان سندات وبالکدده بر چوق ذواتک ، آوانس آلدیغی مقداری تأدیه ایتمش اولدیغی حالده سندلری آلمدقلى قطعیباً وارد خاطردر . و بوسندامک کافه سی احتجاجه صالح فرض ایتدیکمز حالده تنزیلی یا پدقدن صکره مع التأسف وزنه آچیغی ینه ۱۰۲۸۲۶۳۱ غروش ظهور ایتمکدده در . و بو وزنه دارک ذمته کوزو کیور .

تحقیقات هیئتی طرفندن بوندقیق ایدلکدده در . اویله امید ایدرzk که بوزمت ، دها زیاده آرتاجقدر . چونکه : تأدیه وتسویه ایدلیگی حالده بعض سنداتی بزه نقدمقامنده ابراز ایتمشدر .

بولزدن ماعدا ، محافظ کوجی نامه تحصیل ایدیلن آلتی یوز طقسان لیرای ده ذمته کچیر مشدر . بوده ۱۰۲ بیک کسور لیرایه داخل دکلدر .
کذلک طیاره جمعیتی نامه تحصیل ایدیکی ۲۴۰۰

ارسال اولندیغی محاسبه مدیریندن بیلارلمشد. وزهدار حاجی محمد افندی ده کیمی تأیید ایله مشدر.

۳ - موجود سنداتك احتو ایله یک مبلغ مقداری بالاده عرض او نهن ایسه ده سندلرک کثرت و تصفیه نک لاقل بر هفتنه به متوقف بولنمی و انجمن را پورندده مقدار حقنده بر قید کورولی حسیله دها فضله معلومات اعطا سنک بر هفتنه صکره نمکن او لا بیله جکی عرض او انور افندم حضرتلری . ۱۹۲۷ کانون اول

اداره آمر لردن اداره آمر لردن اداره آمر لردن

ازمیر	چناق قلعه
کامل	شکری
توفیق کامل	

آصف بک (بروسه) — محترم آرقداشلرم اشخاصه تعاقی حسابیه برایکی معروضانه بولحق ایسته یورم . تدقیق حسابات انجمنی را پوری او قوندی . را پور مندرجاتی مضبطه محربی بک افندی ده ایضاخ بولوردیلر . بورا بورده ذمی اولدیغندن ایشدن ال چکدیریلرک تحت ظنه آنهرق تو قیف ایدیلرک حقنده تحقیقات اچرا ایدلکده اولان حاجی محمد افندی عرصه بدی اوله رق بندن بیک لیرا شخصی مطلوبی اولدیغی حساب انجمنی هیئت محترمه سنه افاده ایتمش و بتو افاده او زرینه مضبطه ده بنم اسمم درج ایداشد . حاجی محمد افندیتک بو شخصی مطلوبی ، وزنه به اولان ذمی ایله علاقه دار کوره هه یورم . بنم شخصیتامی تجاوز ایدیره زهک وزنه دن بش پاره آلدیغمه داؤر سندم وارمیدر ؟ تحقیق انجمنی بونی کورمش تدقیق ایتمش میدر ؟ صکره اداره مأموری اولمی صفتیله ویاخود خصوصی صورتده تضییق ایدرک کندیسندن آلمش بر پاره وارمیدر ؟ . بولیه برشیم قطعیاً بوقدر . بولیه خصوصی بر آلیش ویریش ایشندن دولابی اسممک را پورده درج ایدله سندن دوغریسی پک زیاهه متاثرم . حاجینیک بولیه بر آلاجنه واریسه جمهوریت حکمہ لرینک قپولری احیقدر . کیتسین بندن دعوا ایتسین . ذمته حساب ایسلریله بیک لیرالق بحساب ایشناک هیچ بر علاقه سنه کوره هه یورم . هیئت جلیله کزه متاثرانه عرض ایدرم افندم .

وزهدار بوکون موقوفدر . تحقیقاته دوام ایدلکده در . نظامنامه نک تطبیقنه دوغریند دوغری یه مجلس رئیسی مأمور اولدیغی ایچون معامله یی بن ده اهمیتله تعقیب ایدیسورم و بوکون مجلس عالی یه عرض معلومات ایدیله جکی ایچون تحقیق هیئتندن بعض سؤالار صوردم . و تحقیق هیئتک قیصه برده تقریری وارد . شمدى او قویا جنم . تحقیق هیئتی قانونی بصورتده تحقیقاته دوام ایتمکده در . ارزو ایدنلر سوز سویله دکنکصره را پوری وأوراق تحقیق هیئتنه تودیع ایده جکز و هیئت ایجاب ایدنلردن حتی مبعوث آرقداشلدن وسائر وزهدارک ذمته علاقه دار کودیلن مأمور افندیلردن ده تحقیق ایدر اصول قانونیسی دائره سنده انتاج ایتدیریله جکدر . شمدى تحقیق هیئتک قیصه را پوری او قویه جنم . اوند صکره سوز ایسته بینلره سوز ویره جكم .

تحقیق هیئتک را پوری

ریاست جلیله یه

۲۲ کانو اول ۱۹۲۷ تاریخی و ۴۹۳۰ نومرسولی تذکرہ دولتلرینک جوابی بروجه زیر عرض اولنور :
۱ - مجلس حساسا برینک تدقیق و مراقبه انجمنی طرفدن ۱۷ کانون اول ۱۹۲۷ تاریخنده پاییلان تعداد نتیجه سنده وزنه ده بولنان مبلغ مقداری اون بیک لیرا قاصده ویکری بولیک اوج بوز آلمش لیرا باقه ده اولاق اوزره اوراق نقدیه و طقسان بش عدد یوزلک آلتون اولمک اوزره نقد و آلمش آلتی لیرا فرسوده و فرق بش لیرا ویکری بش غر و شاق تداولن ساقط اوراق نقدیه و طقوز یوز یتمش اوج بیک یوز او توز اوج لیرا اون غر و شاق هنوز محسوبی اجرا ایدله مس سند و یوزالی بش عدد یکرمیشر لیرالق استقراض داخلی تحويلات موجود بولنشدی .

۲ - ۱۷ کیجهی جبل برکت مبعونی على رضا بک افندی طرفدن یدی بیک نقدوبیک لیراسی قیر شهر مبعونی رفیق اسماعیل بک مطلوبی ایله محسوب ایدلک اوزره سکز بیک لیرا وزنه ایله اولان بورجه محسوباً

بىك ليرايى بوللى .

مصطفي بىك (توقاد) — الياس سامي بىك بىوردىلر كە
(كرسى يە سسلرى)

(آلقيشلار آرەسندە مصطفى بىك كەسى يە كىلدىلر)

آقداشرلار : الياس سامي بىك افندى بىوردىلر كە ؟
« معاملات دها اولدن ملوڭدى . » اوحالدە كەنىدىلىرى
چىڭ سنە مراقب ايدىلر . بناءً عايىھە ملۇٹ بىرمعاملە حقىنە
نېچۈن هيئت عليه كىزە معلومات و بىرمە مىشلەردر . دىمەك كە
كەنىدىسى دە مسئۇلدرلر (آلقيشلار خىنەلر) .

الياس سامي بىك (باتليس) — افندىم مسئۇلنك نزاكت
واهمىتى هيئت عليه كىزك بىر كەدەن ئاظنەر دقتى جىلب ايتىك اىچۇن
بىي بورا يە چىقادىغىن دولايى متائىرم . اوت، بن مراقبىم ،
برىھىت حسابىيە دەن اېرىلىش بىر مراقبىم . اوھىتت حسابىيە دە
اون قدر آرقداشم وار ايدى . مظھەر مفید بىك آرقداشم دە
واردى . بىش آياق تەمپىل مەدىنە مراقب ، بىش آياق تەمپىل
مدتى مجلسك آچىلىمى تەعىيەت ايدىر . اوئىك اىچىنده ، او دوسيەلر دە
امضا من اولان شىلەر كەپسىنە امضا من و ارسە مظھەر مفید بىكىڭ دە
واردر . ھىچىچ بىر زمان امضا رىمىزى انكار ايمەدك او امضا رىلر
صاخىيىز . او امضا رىلر دولايى مسئۇلىت شىخسىيە و معنوپەيى دە
قولە آمادەيم . يالكىز دقت و اعانتا يەلە نظر دقت كىزى جىلب
ايدەرم . جىدا يە هەزلىك بىر بىر يە قارىشىدەر لاما سى ماھىتىدە
بىر مسئۇل يوقدر . آرقداشرلەن حرمەتكار اولدۇغۇ — ھە
آرقداشمىك . بىتك امضا اىچۇن توجىھە يەتكارلى مسئۇلىتى
قولە آمادەيم . جىدىت ايلە ھەزلى بىر بىر يە قارىشىدەر ماملى .
حق طارق بىك (كىرەسون) — وزنه دارك احوالى
ناصل كورىيورلىرى اونى سوپەرسونلر .

مظھەر مفید بىك (دەكىزلى) — پاك سەترم آرقداشم زى
آصف بىك افندى اسمنك بورادە ذكرايدە سەندەن دولايى
تاڭراتى ئۆھەر بىوردىلر .

بىك افندىلر ؟ يابىندە كىز آكلا مادم و ياخود آصف

بىك افندى معروضاتىمى ياكلاش تلاقى بىوردىلر ! ..

ذمى ئۆھەر بىورلىدىن وزنه دار ذمىنى دەشتى كوردى كەن
صو كەرە بزە دىمشەر كە ؟ رضا بىك ، عونى پاشا ، الياس

الياس سامي بىك (باتليس) — محترم آرقداشرلرم ؟
وزنه دار حاجى وزنه دە وضع يەد ايتىدەن اول مەناسىبە جى
وبغض آرقداشرلەن معلوماتى ايلە كەپسى اورنە بىم اوچ باغمەن
بىرىسى آلمىشدر . معاملە ؟ آلمەن صاتىم صورتىنە بىر عىددەر .
2500 لىرا . ويرمىشدر . 1500 لىرا زراعت باقىھە سەنە

اولان بورجى يانىزوب طاپويە رېطايىتمەك او زەقلىاشىدى .
طاپويە رېطايىتمەش او سەيدى ھىچىچ دە بومىسىلە مەن مۇسۇع
بىحث اوھىلە جىدى . هيئت حسابىيە آرقداشرلە يە چۈچ
مەتشىرىم كە ؟ آلمەن ، صاتىم دىھ سەند عادى ايلە اولان
سەندىمىي كورمىشلەر . ايشتە بوسنە دوزنە يە وضع يەد معاملە سەندەن
چۈچ اوھىل ، حاجى ناك طاپويە رېطايىتمەك صورتىلە
واقع اولان تاڭرۇنە نەشات ايدىن بىر معاملە دولايىسىلە وزنەن
تەخىصىصاتىن . فضلە پارە آلمىشدر دىمە كەن سەندىمىك آرقە سەنە
درىجى دىعوت ايتىشدر . 102 بىك لىرا آرەسەندە دونىن
بروزە دارك عقود و معاملاتى آرەسەندە بىم سەندىمىك آرقە سەنە
يازدىفى كېيى ، « بىكاباغ لازم دەك اعادە يەدىيورم » صورتىنە
بوتون عقود و معاملاتى اعادە يەتك لازم كەپىرسە بوسنە دەن
چۈچ اسېمىلر كېر . چۈنكە يابىدىفى معاملە لەر دەھا جوق دەر .
بناءً عايىھە سەند واقع در . سەندك آرقە سەنە كەندى باشنى مظھەر مفید
بىك بىرادىمىزك سوپەرسە كېيى ، بىم امضا اولقىسىزىن
يازمىشدر . بىر آدمىت يابىدىفى معاملات و عقود سابقا سى لغۇايدىلر
واونىن سەركەرە صاتان آدمە مراجعت ايجاب ايدى ،
واسىمى دە درج ايدىللىك لازم كەپىرسە بىن اونلىرىدىن بىرىسىم .
قارشىكىزىدە 1-م لىستەدە در . بىر معاملە دە 2500 لىرا اوخارى
1500 لىرا او بورجى دەر . اكىر بوكۇنىكى وضعىتىدە قبول
ايدىللىرىسى بىن قبول ايدىيورم . وزنەن تەخىصىصاتىن دەن فضلە
برپارە آلدەيغەم داڭر بىر سەندەم يوقدر . بىرامضا و بىر علم
و خبىم يوقدر . باغ صاتىشم ، باغ الماشم . كەندىسىن 1500
لىرا اىستيورم . زراعت باقىھە سەنە بورجى يانىزوب طاپويە رېط
ايدە جىكىدى . هيئت عليه كىز كەن نظر دقتى جىلب ايدەرم ؟
وزنەن دەن بارە آلمىشدر مەسىلەسىنى هيئت حسابىيە بىر صورتە
تسوپە يەتك اىستيورسە ، هيئت حسابىيە چارشى يە چىقمالى
بوتون حساباتى تەقىق ايتىلى ھېپسى كېرى ويرمەنلى يوز

شیدمی الیاس سامی بک افندی بیور دیلر که؛ مظہر
مفید بک ده مراقبتی . او ت اسکی نظامنامه موجب نجہ
تعطیلدن اوله قدر بنده کزدہ مراقب ایدم . او زمان آیریجہ
بر مراقب یوقدی هیئت دن کیم ایسترسه امضالارדי . اسکی
نظامنامه ده یوقدی .

هیئت دن کیم راست کایرسه امضالاردى . بعض
آرقا شلر کایر بونی سن امضا ایت دیر لردی سن بوایشہ
باق دیر لری . باقی لری . فقط یکی نظامنامه چیقدن
صوکره بوتون تعطیل مد تجھ تدقیق حسابات الحجمی
طرفندن الیاس سامی بک مراقب تعین ایدلشدی .
دو قور مظہر بک (آیدین) — افندم مجلسه عائد
امور حسابیه ده سوء استعمالات واقع اولدیغی است خبار
ایتدیکمز زمان هیچ شہ سز هیکمز کی بندہ بینیم
آئمشد . و بو ثائرات آلتندہ بو فنا حرکت کش شو ویا بو
حرکت کش تقیداتی شوراده بوراده یائمشدر . قول اغمہ
بر سوز کلدی . اونک تائیزیله شوراده بوراده سویله دیکم
سو زلری بوراده سویله مک مجبوریتی حس ایتمد . بکابر
آرقداش دیدی که ایکی کون اول آیدین مبعوثلری نه
پاپورلر دیدی . بری خسته اوچی آیاقده کزیبورلر دیدم .
فضله پاره ایسته مشکزدہ آلام امامشکزدی دیدی . یوزینه با قدم
فقط کنیدیسمنک پک ایضاح ایتمک ایسته من کی بر طوری
واردی . یورو دی ، طبیعی بو سندہ بر ایز بر اقدی . کیچه اویه
کیتمد ، صباحه قدر دوشوندم . ۸ - ۹ سنه لک مبعوثل
حیاتی کوز او کونه . کتیردم . هر سنه لک مدت اجتماعی
بیت دیکی زمان ده حساباتی کسمه مس بولنور و آنچی حساباتی
کیدر کن کسوب . کیدیکمی کمندیجہ تبیت ایتمد . بناء
علیه بولیه بر سوز ک سبی نه او لا بیلیر ؟ دوشوندم بن
شوراده کی بوراده کی تقیدمک بولیه هر هانکی بریسته
بو طرزدہ بر سوز سویله مک احتیاجی ویره بیلیر دیکه اندیشه
ایتمد . بنم قول اغمہ کانچہ یه قدر بش اون کیشی دویا حق
او لورسہ دیکه بو تون ، بو تون اندیشه ایتمد . بناء علیه
بوراده عیناً سویله مک چوق فالدہ ملی عد ایتمد . بیان
وارسہ بوراده بوسوزی سویله مس او لان آرقداشی وارسہ

سامی بک ، آصف بک ده شو آله جنم ، شو مطلوباتم وارد
دیمشد . اکر دیکر ذوات حقنده ده آلا جنمی در میان
ایتسه یدی بالطبع مضبوطه مزدہ درج ایدر دک . بز بونی بر
مقصد مخصوصه درج ایتمد . اکر بر مقصد مخصوص
تعقیب ایدر دک معروضاتیزی عرض ایتش اولسے یدق بن ده
مضاعف اوله رق تأثیراتی بوراده عرض ایدر دم .

شیدمی وزنه دار بودرت ذاته آله جنم وارد . بونی
تنزیل ایدک دیبور . انجمن ده ؟ وزنه دار بک بو افاده سنی قول
بمحربن عبارت کوره رک ۱۰۲ بیک لیرادن تنزیل
ایتمه مشد . چونکه تحقیقات صلاحیتمزک فو قنده در . بو
تحقیقه مقتدر . تحقیقات ده بزه عائد دکلدر . زیرا
بر مبعوث آرقداشمزی چاعنی و بد تحقیقات یا پمچ وظیفه سی
بزه عائد دکلدر . بناء علیه هیچ بر مقصد یوقدر . بروزنه دار بک
کنیدیسی مدافعاً ایچون شونده آلا جنم وارد دیدیه سی او زرینه
حتی بندده آله جنمی او لدیغی سویله سه ایدی طبیعی یازا جقدق .
بناء علیه بو هیچ بر مقصد تعقیب ایدیلر ک یازلما مشد .
بوکا امین او لیکن . ثانیاً بز بو مسئله بی او کرن دک .
آصف بک افندی بر عرصه مبایعه سی امر ایتشلر .
او آدمده بر عرصه صاتون آتش و آصف بک افندی
نامنه ده تقریر بی یاندیر مشد . خصوصی بر معامله در .
آصف بک افندی بکننمه مش حاجی دیبور که ؟ عرصه بی
بیک لیرایی بن ویردم . بیک لیرایی ایسترم دیبور .
بز ۱۰۲ بیک لیرادن تنزیل ایتمد ک او تنزیلی ایسته دی ده
اونک ایچون بورایه یازدق .

صکرہ الیاس سامی بک آرقداشمز ؟ کچن سنه بندہ کر کده
مراقب اولدی گمدن بحث ایتدی . اسکی نظامنامه ده بر مراقب
واردی . وظیفه سی ده مصیر فلار ک بودجه یه توافق ایدوب
ایتمه دیکنی قبل الصرف ویزه دن عبارت در . تدقیق حسابات
انجمنیک وظیفه سی وارد . اوده کچن سنه نک حساب قطعیسی
هیئت علیه کزه عرض ایتمک ایدی ، واوراده بر فور مول
واردی یا لکن چرفیات . وارد . مع التأسف مأخوذانی
یوقدر . چرفیاتک او را ق منته سی کوریلیر هیئت جلیله کزه
تقدیم ایدیلیر . هیئت جلیله کزدہ بونی تصدیق ایتمشد .

وایشیدیکمہ نظراً بوآوانسلر او سنهنک حساباتی رویت ایدلیکی زمان آونلر کورولش و علاقه‌دار آمرلر طرفندن آلتی امضا ایدلش . بر وزن‌دار وار فلاں مأموره اوچ بیک لیرا صلاحیتی خارجندہ پاره ویردیک کوریلیر و نصل اولدی ایسے . بر آرقداشمزه ویرمش دیه امضا ایدلیر و قاتیلیرمی ؟

حق طارق بک (کیردسون) - دها آچینق سویلهیک . دوقتور مظہر بک دوامله — امر اعطا لاق یالکز بولیه بر آغانک کھیاسنے امر ایدر کی آیکن اورادن دیمک ، آل اورادن ۵۰ بیک لیرا دیمکدن عبارتیمیر ؟ بر وظیفہ مقابلنده بر مسئولیت توجہ ایتمزی ؟ مسئولیت بر واهمدن عبارتیمیر ؟ بونلرک ۲ - ۳ سنه آچینقلری میدانه چیقارده انسان بونلری بردفعه اولسون بوسناب قطعی بی یقیندن کوزمک لزومنی حس ایتمزی ؟ بو حاله قدر نیچون کلیشدر ؟ نصل کلیشدر ؟ (چوق دوغنی سسلری) برنجی مجلسدن بری بولونان آرقداشلر بیلیر لو . او زمان بو دیدی قودی جریان ایتمشدى . او زمان مرائب تأسیس ایدلش و حتی او زمان اداره مأمورلوی طرفندن بر عنزت نفس مسئله‌سی تاقی ایدلش اعتراض ایدلشدر . او زمان دیدی قودی اولمشدی . تھاشی ایتمشدک . هر در لودیدی قودی یه میدان و برمه‌مک ایچون قو نمشدر . دیمک که بر طاقم تدبیر آنلیورسہ بر طاقم ظنلر و احتماللر او زرینه آنلیوردی . او ظنلر و احتماللار مقابلنده آلمش تدابیر وارد . بونلرک ایفا-نی بکله‌مک . غایت طبیعی ذر . بالخاضه هر بر آرقداش ، آرقداشلغا و مؤسسہ دکی وضعیت واحتیاجنے وضعیت صحیہ و فوق العاده احتیاجنے بناءً بر پاره ایسته یه بیلیر . ویرمک و بونک حساباتی ویرمک و مسئولیتی او زرنده طاشیان آرقداش کنندی نامنده پاره آمق جرأتی باری کو سترمه مملی ایدی . بر انسان بر آرقداشنے قارشی صمیمتک و آرقداشلگت و اونک احتیاجنک تائیزی آئندہ مسئولیتی او زرینه آله بیلیر . فقط کندیسی اوایشنده حذر ایده بیلیردی . کندیسی اوایشلک باشندہ بولوندیغی تقدیردہ دائمًا او خصوصدہ فوق العاده احتیاطی حرکت ایمک مجبور بنتدہ در . بو احیا بچ

بونی کمال جسارت و جرأت مدنیه ایله بوراده سویله یه بیلیر . آرقداشلر ببرینی متعاقب چوق مهم ، چوق ھیجانلی و چوق خیع ایکی حادثه نک فارشیسندہ بولوندیغمسا یچون ھیچ شہر یوق که ھیمزک اعصابی تام یوکس لک حساسیت سویسنی آمشدز . بوتون حکومتک اجر آلتی مراقبه ایتمک وظیفہ سلہ مکلف اولان مجلسک حساباتنده بوتون مبعوثلرک حساباتنده بولیه بر فنا لق ظهور ایدرسه اُبته بوتون مبعوثلری صوک درجه حساسیتہ چوق ایده جکدر . مسئله نک افکار عمومیه یه انکاس ایده جک شکلی نقطه نظر ندن عرض ایدیبورم . هر کس بوتون مبعوثلری ملتک بوتون ایشلننده و حساباتنده اک صوک حساسیتہ وظیفه لرینی ایفا ایدیبور بیامکله مکلف ، بزده بونی یا پقمہ مکلفن . شہر سزکه بونک انکاساتی شو و یا بوشکنده اولا بیلیر . فقط بولیه مختصر بر را پورله بوایش طبیعی تو قیف ایدیله جک دکادر . فقط افکار عمومیه موافقه سندہ داها چوق سریع بر شکلده دها واضح بر شکلده تمامًا ایضاح ایدلی و نشر ایدلی در ونہ کیم بوراده اوفاق بر مناقشه یی موجب اولدی . ایکی آرقداشلک بوراده اسمنک ذکر ایدلی حقی و یا حقیز اوله رق مناقشه یی انتاج ایتدی . بناءً علیه دها بوکون بوراده ایکن بولیه اولورسہ بوتون تور کیده دهانه صورتله دالغارل یا پاجنی تخمین ایمک و بونک فارشیسندہ ده بولیه بر تأثر و حساسیت اظهار ایتسی ظن ایدرم چوق کورولمز . سندلر ظهور ایتش . شیخی ایشیدیکمی سویله یورم . چوق غریب شی در . سندلرک خارجندہ تجارت عالمنده جریان ایدن شکله دخی عدم توافقی انسانه غریب بر حس ویریور . سندده پول یوقدر دیبورلر ، مدت بیله یوقدر دیبورلر . عالم تجارت ده مدتسز پولسز على العاده بولیه معاملات ، اخذ واعطا و مراقبه اجرا ایدلیکی نادر کورولش بر شی در . بناءً علیه بو نقطه نظر ندن ده هیئت تدقیقه نک نظردقتنی جلب ایدرم . بناءً علیه دقته کورمک لازم در . بر مجلسده بر مجلسک وزن سندہ ایکی سنه اول ایکی مأموره او چربیک لیرا آوانس ویرلشن

یا کلاش بر حساب یا پیلیدینی و سؤ استعمالی کورلیدیکی ۱۱. کونلک حسابدن ثابت اولور کن ۱۳۳۶ دن بوکونه قدر سؤ استعمالاته مساحه ایمک دوغر و دکلدر . معروضاتم بودر . [دوغر و سسلری]

مظہر مفید بک (دکزلی) — افندم ، سیمان سری بک برادریز حقیقته بندہ کرکز اونوت دیغم بر مسئله دن بحث ایتدیلر . دیدیلر کہ بزرگ طریق بدلی ، معارف ویرکیسی و سائرہ ویردک عجیباونلر نه اولدی ؟ بک افندیلر ، بومضبطه منزه وارد ، فقط شفاهاً عرض ایده مدم . بزم بومضبطه من بالکن وزنه حساباتی کوستریبور . محاسبہ حساباتی یکان یکان تدقیق ایمکده یز . مثلاً مالیه دن شمدی یه قدر آلدینی پاره نک مقداری نه در ، باقاعدہ جریان ایدن معامله و شمدی یه قدر آلدینی پاره نه در ، صکره طریق بدلتی و سائراعضای کرامدن قطع او لیان معین ویرکولر کتسایم ایدیلوب ایدلیدیکی . تدقیق ایدلکددر . بالطبع او لنری ده ایرجیه مضبطه منزه عرض ایده جکز یعنی محاسبہ حفنه کی حساباتی ده بالآخره عرض ایده جکز .

حق طارق بک (کیره سون) — بوتفیش مجلس اموال واشیاسنه تشمیل ایدیلیبورمی ؟

مظہرمفیدبک دوامله — طبیعی افندم ، انجمنکن اوج آیقداش تفریق ایتشدر . بو آرقداشرلر دائرة مدیری داخل اولدینی حالده بوراده کی و مجلسک اوست قاتنه کی بوتون اشیایی یکان یکان ثبت دفتر ایدیسوز . باعچه لروار ، فلاں وار .

حق طارق بک (کیره سون) — مثلاً انشا آت ایشلرینه عائد تفتیشات ؟

مظہرمفید بک دوامله — افندم محاسبہ نک حساباتی تفتیش یا پیورز . انشا آت رأساً مجلس طرفندن یا پیما یور . اوافق بر سؤالنر آلدینگمز جواب شودر : انشا آت مجلس طرفندن یا پیما یور مس هماینک فنی بر انشا آت قومیسیونی وارمش ، جهت مالیه نک معتمدی رضابک نامنده برذاندرو . بورادن آوانس آییور ؛ جهت مالیه نک فنی هیئتی انشا آتی یا پیبورمش . یعنی دوغریدن دوغری په بوراسی یا پیما یور .

ایشلری بودوره یه قدر کتیر مشدر . بناءً علیه بوکون حسابلره باقادر کن و پارین تدبیرلر آلیر کن بنه احبابجه دوشونه مهیز . چوق حساسیله تدبیر آلمق وضعیتنده تر . اونک ایچون آرقداشرلر ، بلکده جریان ، نم عرض ایده جکم شکلده اوله جقدر ، فقط خاطریه کلیدیکنی عرض ایده میم : بوتون تفرعاته وارنجیه یه قدر بونک تحقیق و تثیت ایچون برھیئت تحقیقیه تشکیل ایمک ، اورایه ویرمک و ممکن اولدینی قدرن تایخنی سرعاشه ایسته مک لازم کایر قاعتنده میم . یعنی بویله حسیا نه حاکم اولدینی میرق بوراده آرقداشرلر رنجیده ایتدمه و وقتکنی اشغال و از عاج ایتدمه عفوی می رجا ایده رم . (استغفار الله سسلری) .

سیمان سری بک (یوز غاد) — افندم بو ۱۰۲ بیک لیرا ذمت ، کانون اولک آلیسندن اون یدیسنه . قدر ۱۱ کون ظرفنده کوریلن بر حساب تدقیجه سیدر . بو حسابه ۲۳ نیسان ۱۳۳۶ تاریخنده باشلامق لازم کایر . بوزمت ، مالیه دن آلبوب مجلس وزنه سنه کلد کدن صوکره اعضا کرامله مأمورینه صرف ایدیلین پاره نک حسابیدر . ۲۴ نیسان ۱۳۳۶ دن اعتباراً بوتون اعضا کرام بول پاراسی ، فاز انج ویرکیسی ، معارف ویرکیسی ، ولايت حصصی کی مختلف تکالیف ویرمشدر . بونلرک هیچ برینه فارشی المزدہ برکاغد پارچه سی بودر . بندہ کز جه محاسبه بی قیامق . بینه تدقیق انجمنمنز وظیفه سنه باقسوون — مجلسدن اصول مالی یه واقف بش ذاتن مرکب بر انجمن مخصوص تشکیل ایده رک . ۲۵ نیسان ۱۳۳۶ تاریخنده اعتباراً تحقیقا نه باشلامق لازم کایر .

صکره مظہرمفید بک افندی ، بزم شیعیدیکی نظامنامه نک بخش ایتدیکی قدر صلاحیتمن یوقدی بیور دیلر ، مظہر بک افندی بویله ایضاح ایتدیلر . برنجی مجلسده بوموضوع بحث اولدی . حق نظامنامه نک اون ایکنچی ماده سی شوقرارله توسعی ایدلشندی . امر ایدرسه کز او قویه بیلیرم . قرارک تاریخی ۲۴ تشرین ثانی ۱۳۳۹ شمدی بیور دیلر که بزدن اولکی حسابات تدقیق ایدلش و مجلس عالی ده تصدیق ایشدر مجلس عالی بونی علی المفردات تدقیق ایده منزدی . اونی تدقیق ایده جک ؟ مراقب و آفس اعطایا ذواتدر .

آصف بلک (دوامله) — ۲۴ بیلک لیرانک مامورلرک وضعیت حیاتیه لرینی صیقمامق اووزره او دنئی چاره سی دوشوندك. او صیراًده آنقره بهالیلق ضحی ده ویریلیوردى. بهالیلق ضمنك علاوه سیحالنده معاشلرندن يوزده يکرمی کسیلە. يک حالدە کىنديلرلی ده صقیلمەم اووزره بورجلرندن يوزده يکرمی كىپامك اووزره ادارە بىر تىبىر پاچىنى شوندك. آرقداشلرلە كوروشدك هر آى معاشلرندن يوزده يکرمی کسیلەمكىددر. بوصورتله هم بورجلرى او دەنير هەمde معاشلریني آتىلرلەنم و ادارەنک امضام آتنىدە ويرلىش بىرىشى يوقدر، اعطى امرى ده يوقدر. بو آدمىل بورجلى قالش، خزىنېه اولان بورجلزىنك تسویەسى اىچون بولىلەپايدق. اعطى امرى فلاان يوقدر. اعطى امرى دە مستند دىكلەر. وزىندن بىرپاره قابىل تادىدە اولق اىچون ادارە مامورىتىنک وویزە مراقبىتك امضاسى لازىدر. ويرلىش بىرپاره اىچون بويالپاشدر. يوقسە اعطى امرى يوقدر.

حقى طارق بلک (کېرەسون) — وزنه هيچ تعداد او ئىمامشىمى در؟

آصف بلک وزنهنىڭ تعدادى محاسبى يە ئائىدر. هر وقت محاسبى مدیرىتە صورىيوردىق. طوغىيەن طوغىري يە بىر علاقدار دىكلەك محاسبىدەن آيدە بىر صورىيوردىق تىامىدر دىبورلۇرى.

ضىتا كورىش بلک (چناق قىلغە) — وزنه ايلە محاسبى بىر بىر يورور. وزنه دە نە قدر بىرە او لىيغى محاسبى جى هى كۈن تدقىق ايدر و او يە بىر آچىغى وارسە آمرلىرىنى درحال خىزدار اىتمەكە مجبوردر. دەنин دە كوردىك كە باشقە ايلە مع امەل جىريان سايدىيور. ادارە آمرى صفتىلە يەن سە آصف بلک افندى بونى طېيى سىلىلر. بونقىتەنى صوراجىم يعنى محاسبى بىرەمە حال وزنهنىڭ آچىغىنى بىلەمىسى لازىدر.

آصف بلک (دوامله) — محاسبى وزنه يى دائما قونترۇل ايدىيوردى. محاسبى مدیرى وزنه دە بىرىنى او لمادىيغى يالكىز بىك دىكلى تىكمىل ادارە آمرلىرىنى سوپەلە يوردى.

موسى كاظم بلک (قوئىھە) — مسئلە كورلدىكى كېي

بونلە محاسبى يە ئائىدە ساپاتىر كە تىبىجەدە عرض ايدە جىڭز. رئىس — افندىم بشقە سوز اىستەين يوقدر. راسم بلک (سيواس) — افندىم مظھېرىك افندى بىر يوردىلە كە بعض مامورلەر اىكىشىر واخودا و چرىكىك لىرالق آوانس ويرلىش و بىنلرەدە اعطا امىرىنە اقتaran ايتىش. بوسنە سەنەها يەنندە جىلىك قەطىلىي اشناندە استانبولە كىدە جىڭمە. رئىس پاشا حضرتىرندن ماذۇنەت آمشىم. حساباتى اىستەدك، ويرىلن حىساباتىدە دىوان رىاستك قرارىنىڭ فوقىنە بعض مامورىنە آوانس ويرلىدىكى كورمىشىم. او زمان در حال وزەدارك ايشىدىن ئىچىكىد - يىلىنى و بوكۇن بوكا جرأت ايدىن وزەدارك يارىن باشقا بىر ايشە جرأت ايدە بىلە جىڭىنى عرض ايدرك مامورلرک معاشلرندن وصورسائەرە ايلە قىاتىلىرى تىكلىقىنەدە وضع امضا ئىلدىم. (مغلق چىدى سىلىرى)

آصف بلک (بروسە) — او تەنبىرى تعامل وجھەم كاتىلرە معاشلرى نىسبىتىدە آوانس ويرلىكىدە ايدى. بو آوانس او بىلە ادارە قرارىنە مستىدا ويرىلە يوردى. بالا خە دىوان رىاستىدە قرار آلدق، بونلەك خارجىنە طېيى اىكىشىر آيلق معاش نىسبىتىدە ويرىان بارەلرک اىكى، او ج درت تىسىيەطىدە ويرىلە جىكىدە قراردە يازىلە يوردى. بو صورتله ويرلىش اولان بارەلردىن بشقە راسم بلک افندىنىڭ استانبولە بولىدىنى بىر زمان، رضاپاك افندى بورادەمى دىكلى ايدى بىلە يورىم، والحاصل يالكىز او لىدېم بىر زمان وزەدارك بولىلە فضىلە ويرمىش او لىدېنى بارەلرک حسابى اىستەدەم. محاسبى جىي وزەدارى تىصىق اىلدىم. بىرھەقە واخود اون كۈن ظرفىنە ۲۴ كى سور بىك لىرا بورجلرى او لىدېنە دائىز بىر دفتر كىتىرىدىلار. بعضىسىنە اوج بىك لىرا، بعضىسىنە اىكى بىك لىرا ويرلىش. بىرپارەلرى وزەدار وزنه دەن چىقارمىش ويرمىشىدە. ذاتاً او لىكى آوانسلرلە كەپىسى او دە ئىشىدە. حامىد بلک اىچون دە اىكى بىك لىرا كۆستەردىلار. او دفتردە طېيى....

مەصطفىي بلک (توقاد) — اىكى بىك لىرادىكلى آلتى بىك لىرادىر. درت بىك لىرادىه باش وکالت قەم مخصوص مدیرىنە....

تکلیف ایدیبورویه ابها ایدیلیور . بوکون ده سلام علیکم و علیکم السلام مسئله موجب تحقیقدر . تخصیصاتده موجب تحقیقدر مبایمات ده موجب تحقیقدر . آوانس ده موجب تحقیقدر و هر صورته موجب تحقیقدر . بو مسئله برهیئت تحقیقیه ایله می او له جقدر دیوان ریاستی تشکل ایده جکدر . مسئله مک اطرافیه تحقیقی لازم در .

مظہر مفید بک بر فقره علاوه ایدیلیز کن بن اوکا طرفدار دکم . سندات میاننده غیر قابل احتیاج سندات ده و رایش . غیر قابل احتیاج اولیسی دائیه مدیون آراسنده حل اولنه جق بر مسئله در . یعنی حاجی ایله صاحب سند آراسنده حل ایدیله جک بر مسئله در . شمبدی وزنه ده موجود هر هانکی برذمت ویا دیون ایچون ویلش بر سنده غیر قابل احتیاج شابه سی ویریلرسه هر کس بن کچن آی بونی ویردمدی دیمک احتمالی وار کن ده تقید اینهین بر آدام ویریم آلیرم . بلکه نمده چیقار فقط مساخه مزک ، تسیبیزک جزاسنی چکه جکز . قول مجرده بن بونک بدلتی ویردی ایدم . هر کس بوله بر صفحه یه کیرمه سون اونکچون مسئله یی دوضریدن دوضری یه واساسی تحقیق ایتسی لازم در . بوقدر بسیط حر کتسز قاله جق برشی دکارز .

مظہر مفید بک (دکزلی) — افندم سندات حقنده غیر قابل احتیاج تعبیر ندن مقصد من شودر : کوردیکمن سندات اوزرنده اداره آمر لرینک اصولی دائره سنده قراری یوقدر ، پول ده یوقدر . مهیت قانونیه یی حائز سند دکل . بوله اولمله بر اربونلری اصول وقواینه موافق کی قبول ایتدک . چونکه تحقیق هیئتی آریجه تشکل ایتش و بو ایشله مشغولدر . اصحابی چاغیره جق و تحقیق ایده جکدر و ایتمکده در . بونک ایچنده اویله سندلر وارد رکه بر آرقداشمن آوانس آمش صوکره محسوب ایتشدر . امثالی واقع اولدینی وجهه صوکره دن ویردم دیشدتر . صوکر دن تقسیطیه محسوب ایتمتدر . فقط امثالی اولدینی کبی حاجی سندلری یی ویرسلک آدمیش . حاجی ، صوکره ویردم دیش و صاحبی ده سندی بر اقش کیتمیش . شمبدی نقد دیمه

بسیط بر مسئله دکلدر . مساعدہ کز له فجاعتله توصیف ایده جک قدر آغیردر .

آقوه اوغلی یوسف بک (استانبول) — طبیعی کیمسه بسیط دیمه دی .

موسی کاظم بک (دوامه) — بن ده بسیط دیمه دم . افندم کرک راپور و کرک ویریلن ایضاحت تطمین کار دکلدر . وزنه دار او طور مش ۱۰۲ بیک لیرا آمش کوتور مش کیمسه نک خبری یوقدر . اویله برشی اولماز . وزنه دار نقدر شایان اعتماد اولور بہ اولسون بر بانقه جیلق ویوزده بش فائضی بر بانقه جیلق اولش خبر مزیوق . آوانس ویریلر فقط نهایت الها یه بر سنه لک تخصیصاته مقابل اولاق اوزره ویریلر . قید حیات شرطیه آوانس ویریلر می ؟ (خنده لر) بز دیوان ریاسته بولن دیغمز زمان پک ضروری احواله خسته لق ، عاله وی معدن تل . ویا خود بر طرفون کلک کبی احوال فوق العاده ده بروایکی معاشه منحصر اولق اوزره وایلک آله جنی تخصیصات دن قطع او لنق اوزره منهم و ضروری قید لره آوانس ویردک . بر سنه لک تخصیصات نک فوقده ۱۰ بیک ویا خود هر هانکی بر مأموره آلتی بیک لیرا ویرمک نصل اولور ؟ آلتی بیک لیرا بر مأمورک . اون سنه لک معاشه در . حیاتی مجلس وزنه سنه سیغور طه ایتدیرمک دیمکدر . آلتی بیک لیر احمد بکده بیلهم شوراده بوراده ده . معلوماتکن یوقی ایدی . بزه کلشدتر ، بزم خبر مز وار . وزنه دارک بو حر کاندن هیچ برویکن شبهه اینه مشمنی در ؟ بوله برشی اولماز . چوق نزیه بیلیکم راسم بک وضعیتی بر آز شی ایتدیلر . پاره مسئله سنه چوق حساس اولان آرقداشمن نهایت الها یه وزنه دارک تبدیلی تکلیف ایدیبور . اکثریتله وزنه دار ابها ایدیلیور . نه دن ابها ایدیلیور . کافیمی کورلیور . وزنه دار ۱۰۲ بیک لیرا آلیور تو رکھسی یوق عربچه سی مفقود بر ادام (خنده لر) نه قیمتی آدام ایمش ده دور مش بوزمانه قدر (خنده لر) اداره آمر لرینک معلوماتی خلافه خود بخود کنندی کنندی سنه آز ویا چوق بر آوانس ویرسیور . کیمسه نک خبری ده اولمایور صوکرا صلاحیتدار اداره مأموری ده بونی خبر ویریلر . عز لی

وظيفەسى بىحق يامش حاجى نك يولسز لغنى سوپىلىدىكى
حالدە يىچون ايشدن ال چىكدىرىلەمش ؟

آصف بىك (دواملە) — خزىئەنك پارەستك تحصىلى
ايچون بىشى دوشوندك. راسم بىك سوپىلەدىكىندن بىرچىق
سنماول بن ده حاجى نك يولسز لغنى كرك راسم بىك و كرك
على رضا بىك سوپىلەم بىآدمى دىكىشىرىلەم دىيدم. او زمان ده
قبول اىتمەدىلەيش شخصە يېنە جىك اولورسە اولەجى بودر.
فانچ اوغلۇ حق بىك (قوچە ايلى) — افندىلەر
اور تەده شېيىع رسوءاستعمال وارومقدارى دىه يۈزبىك لىرادىر.
پارە سوء استعمالاتى چوقايز براقيز. بناءً عليه بويالكىن
بوقدر بىزماندە يايلىمىش دىكلەربۇنى يالكىز وزنه دار يامش
دىكلەر، ألبىتە باشقە يىلدەن او ده تۈرنك آمىشىر، شو حالدە
مجلس عالىكىزك بومسئلىي كوكىنەن حل اىتمى لازمەر.
بۇنكايچون بىرهىت تشكىل اولۇنمالى، بوكا قەطى بىرقرار
وېرلىلى، معروضاتم بوندن عبارتدر.

حىدر رشدى بىك (دەكىزلى) — افندىم ؟ مقدارى
١٠٢ بىك لىرايى بولان بوندن صو كەرەدە دەھا فضلەي
وارە جىنى محتمل اولان بوسوءاستعمال هەحالدە ۳-۵ كونك
محصولى دىكلەر. بۇنكىچىن سنەدن و بلکەدە اولىكى سنەدن
ابتدار اىتمى فرض اولۇنابىلىز. اسکى ادارە هيئىتى بىزچىن
سنەكى نظامانامە داخلى موجىنچە انتخاب اىتكى واونلەك
وظيفەلىرى كىچىن سنەكى نظامانامە داخلى دەمعىنەدر. نومرسىمى
خاطرمەدە قالماشىر. فقط اورادە بىمادە، مجلس ايچون
يايلىلاجق سەرىفاتك ادارە آمىلىرى طرفىن كورولەجىنى
وبونلارك ايچرىسىندن بىرىسىنك آمراعطا عد اىدىلەرلەك او نك
امضاسى تختىنده جەريان ايدەجىكى آمىردر. بناءً عليه او
آرقداشلەر بورادىن بىرسوأىل توجه ايدىبىردىكىندر. يىچون
سەكىز آيدىن، بىرسنەن بىرى مجلس وزنه سنە بوقدر
سوءاستعمال يايلىمىش دە او آرقداشلەرسىلىرى چىكارماشىلەر
(۳) بىك لىرا ويرمىشىر. (۵) بىك لىرا ويرمىشىر. ابىذال
اسراف اىتمىشىر. بونلاره جواب ويرمىك لازمەر و يىچون
آمراعطا اولان آرقداشىز، تخصىصاتىنخ خارجىنە او لارق
اون بىك لىرا آمىشىر.

چىقارىسيور. نەعلمۇم ؟ ياكىداشىز پارەيى ويرمىش اىسە ؟
بويلا امثالى چوقدىر. هې باشمىزدىن كەممىشىر. افندىم شىمى
باشىدە قالاباق وار صو كەرە ويرىم دىمىشىر ويرىقالىمىشىر.
اورادە كى سەنلەرك ھېسى احتجاجە صالحى افندىلەر.

بونلارى میدانە كىملىر چىقارەجق ؟ ايشتە بىز بونلارى
طاقىلە احتجاجە صالح فرض ايدەرلەك قبول اىتىدىكىمىز
حالدە ۱۰۲ بىك لىرا ذمتى واردەر. بناءً عليه او راقى
تودىع اىتكى. شىمى بىرهىت تەھىيەتىم مأمورىن قانۇسندە
ظن ايدەرم بىر انصباط هىئىت واردەر. انصباط هىئىت طرفىن
يىكان يىكان تدقىق ايدىلەكىدەر. طېبىي میدانە چىقا جىقدەر.

آصف بىك (برو سە) — موسى كاظم بىك افندى
حضرتلىرى قىدحيات شىرتىلە مأمورلە آوانس ويرلىكىدىن
بىخت اىتىدىلەر، بىم ھېئىت ادارە قرارى خارجىنە ودبوان
رياست قرارى خارجىنە او لەرق اىكى آى آوانسلىق معاشىن
باشقە بىرىشىم يوقدر. هەحالدە مەتى ظرفىنە كىملىوب
آلناسى لازم كەن شىدىن بىشقە امضام يوقدر. قرار خارجىنە
بىشى ويرمىشىمىشىر (كۈرۈلتۈر).

دوقتور مظھەر بىك (آيدىن) — راسم بىك بىشى
سوپىلىدى اصولسز صرفيات واردە دىيور.

آصف بىك (دواملە) — صو كەرە خزىئەنك حقوقىنى
محافظه اىتكى ايچون ويرلىش اولان آوانسلىك بىر آن اول
تحصىلى ايچون بىر تىپىدارى دوشوندك. وزەدار مسئلەسى
وزەدارى ايشدن ال چىكدىرىلەك كېيى بىشى كۈرۈشۈ.
لەشىدى . وزەدارلەك حانىن رضا بىك افندى يە هەزمان
شەكىيات ايدىبىردىم. بوندن بىرچىق سنە اول بىر كون پارە ايچون
كۈرۈشمەك او زەرە مالىيە و كىلى عبدالخالق بىك افندىنىڭ
يانە كېتىم. كىملىر وزەدارلىك شەكىيات ايمش اىسە يانەدە
ھېسىنىڭ اسىلىرى واردەر. بن مايلەنك پارەستك، خارجىدە
قوللائىلماسى طرفدارى دىكلەم . بۇنى آرقداشلىرىم
سوپىلەم، حاجى سوءاستعمال ايدىبىر ايدى كىلەم آرقداشلىرىم
آرقداشلىرى سوپىلىدىلەر.

اسماعىل كەل بىك (چوروم) — راسم بىك افندى

على رضا بك (دوامه) — اداره اعضالرى مجلس اعضالرىنه آوانس اعطا ايدر ووبرلىشدەر، ويرلىكىدەدر. أونت، آوانس اعطاسى غيرقاونىدر. فقط ويرمىزدر. ويردىكمىزدن دولايى ترتب ايده جك مسئولىت دوغى ودن دوغى ويه بو نقطى يه معطوفىر، بونى قبول ايتىكىدەيز. صو كره قاصەنك مراقبەسىن دن وساۋەسىن بىت ايدىلەرن. نظامانامە داخلى كىزادارى يه معاونت ويا قۇنتۇل ايدە جك اولان قومىسىونارك وظائفىنى حقوق صرىح افادە ايمىشدر. سليمان سرى يك نظامانامە داخلى يك مراقبەرى وندقيق حسابات انجىمنە ئائىد اولان قسمىنى كونسترمىشدر. بىز، بوكۇنىكى كى نظامانامە دچوقق صرىح مادە بولۇمازايىكىن وظائفىز حدودىن چىقامازدق. نظامانامە داخلى دېسۈركە ئىسە نەيدىتىدە يايپلان حساب قطعىلىر بىز پالانچۇ ماھىتىدەدر. بو حساب قطعىلى اداره هيئىتى مى يايپور؟ طبىي اداره هيئىتى يايپا يبور. يعنى مسامحة موجود و بو مسامحة اولماش دېمك دوغى ودن دوغى يه أونت بوخطايانىن قبول ايتىورم، دېكىدر. فقط بواشك اىچرىسىنده سوەقصىدوارمىدر، يوقى در؟ بودى اوزون تدقيقاتىله آكلاشىلىر بىرمسىلەدر. بونك اىچون بر آز مئانى اولام.

طبىي زمان بوحقيقتلىرى تماماً ميدانە آته جقدر. بىنده كىزك معروضات بوندن عبارتدر.

اداره امىرى كامىل بك (ازمير) — افندى ئىنده كىز اساس مسئله حقندە سوز سوپىلە يە جك دكلى. يالكىز على رضا بك افندى آوانس بوكۇن دخى دوام ايتىكىدا اولىغىنى افادە ايتىلىر. بوجەت حقندە عرض معلومات ايدە جكم. شەمىدى يە قدر مجلس عالي اعضاي كرامە معلوم اولان قانون داڑھىسىن ده وصورت عمومىيەدە ايلك تقسىط تأديدە ايدىلەشىدر. آنچىق كىنديلىرىنىڭ ويا خود افراد ئائەلەلىرىنىڭ خستە لقلرنىن دولايى، مىلا آرقداشلىرىزىن طونالى حلىمى بىك كىي، لطفى مفید بىك كىي بعض آرقداشلىرىزىك خستە لقلرنىن دولايى كورىيان لزوم طبى و صحى يە بناء بوكى ذواتك تخصيصاتى بوسنەنىڭ تخصيصاتى تجاوزى ئەمك شىر طىلە آوانس اولهرق تأديدە ايدىلەشىدر وذاتا مجلس عالىنىك اجتماعىدن اول بعض

يچون دىكىر بر آرقداشە هىچ بىر آلاجىنى، هىچ بىر حق او لمقسزىن اوچ بىك لىرا بىش بىك لىرا ويرمىشدر. بوتاره جواب ويرمك لازمدر. (راوو سىسلرى)

على رضا بك (جبل بركت) — افندىم، حىدرىشى يك افندى آرقداشمىز دوغى ودن دوغى ويه شىخىمىھ مەطوف و اسمى ذكر ايمىر ك بىاناتىدە بولۇندىلەر. طبىي بونك جوابى ويرمك بىم اىچون بىر ضرورتدر. اداره هيئىتى، نظامانامەنىك تعىين و تحديد ايتىدىكى اساس وظيفەسى مدر كدر. هيئت تحقىقە طرفىن بىزه صورولا جق سؤالە، مسئولىتىمىز ك نظامانامە داخلى يە مسئولىتىمىز ك اىچاب ايتىرىدىكى حدوددا خانىدە بالطبع جوابلىرىمىزى ويره جىكز. بومسىلەنڭ دوغى ودن دوغى ويه قىصە بىرمنا كرەدن صو كره قاپانىسىن بىزدە طرفدار دكار. يك افندى بويوردىلەك، هانىكى صلاحىتىلە شوکا و بوكا . . .

حىدرىشى يك (دكزلى) — وبالذات كىنديكىزە على رضا بك (دوامه) . . . وبالذات كىنديكىزە پاره اوچ بىك لىرا دكىدر. بىم شىخىمىھ ئائىد اوچ بىك لىرادىر. مجلسىدە يك اعلا بىلپور سكىز كە كەن سەنە قبول ايدىلەن قانونىن اول، مجلسك آچىلدىنى كوندىن اعتباراً مبعۇثار او تخصيصاتە كسب استحقاق ايدر. (اوچ تقسىطىدە سىسلرى) حالبىكە پاره نڭ دفعە، اعطاسىنە امكان او لمادىنى كىي بىنده كىز اداره هيئىتە كلا دېك كۆنندىرى تىقىب ايدىان اصول ھب آوانس اصولىدەر. بو آوانس اصولى اوقدىر ايلرى كىتىمىشىدر كە اداره هيئىتى بوكا فارشى مانع بىتدىئير اوچىزه تخصيصاتىك معين تىقىن ئاطلەر تەرىق ايدىلەر ك ويرلىسى اىچون اداره هيئىتى برقانون تىكلىف ايتىشىدر. مجلسىدە كى مأمورىت دولت مأمورىتە قطعىيَا بىكزە مەتكىدەدر. أونت دولت مأمورىتىدە قانونى بورادە كى مأمورى بتوون معناستىلە تطبق ايدر. فقط بورادە كى تأثيرات نە كىم آوانس مسئلە سىلە ئابىتىز و بوكۇن دە غىر قابل اجتىابىر دوام ايتىكىدەدر. بواعتبارە ادارە مأمورلىرى باشقە درلو حر كىتە كېھ من.

عبدالله بك (طرزون) — مجلس، تائىرى قبول ايدە من.

بۇزەنك آۋانسى در ؟ بۇيالە برپارە ويرمك اىچۇن نە كېي
برضرورت قارشوشىندا بولمىشلار ؟ مجلسك بىرمامۇرىتىندن
اوجسنه اول انفاڭاڭ ايمش بىرآرقاداشمىزەپارە ويركەن ھانىكى
اصولە توفيق اىتمىلەرىدى ؟ بۇنلار آكلامادم . نظامانىما نامە .
داخلى صلاحيتىنىڭ حدودىنى چىزمشىدر دىيورلار .
أوت ادارە مامۇرلار مصارفەك تسوېسەنە ئاظارت ايدىلر
دېيە بۇندىن عبارت برقيد واردە .

بىرده مجلس مەتى خاتم بولۇرۇ ياسىخ اولورسە، كېن مەبت
ظرفندە يامش اولدقىرى اجراتىندە اونلارك وظيفەلردى دوام
ايىدر . عودتلىرنىدە مجلسەكلىن هيئەتە اوزمانە ئاڭ حساباتى
ويور دىيورلار . بناءً عليه وزەنەي دېمك اىستەپورلاركە ،
تىقىش ايدىر ، ايمز ، محاسبەي تىقىش ايدىر ويا ايمز دېيە
برقيد يوقىدر . نەپالام ؟ سەباشىنە باشلار ، سەنە ئەندازە
قدىر صرفيات دوام ايىدر . نەبايتىدە تدقىق حسابات ئىنجىمنى
حساب قطۇغ باپار ، هيئەت عمومىيە عرض اىلەر . بناءً عليه
آرتق بۇ ايشلەر ئاظارت اىتكى وظيفە من يوقىدر . نظامانىما
بۇ حدودى تىجىدى ئاشىدر، طىشارىسىنە چىقا مايز دىيورلار .
يعنى انسانلار بولىلە كىتىلىرىنە باخصوص بوشكالدە ، مادى
قىشا شىكالدە بىر كۆتۈلە ئىدىشىسىنە چوقى دفعە بوكى شىلەر دە
قانۇنلار ئاظامتى خارجىنە چىقىسىنە سى ئامز ، نظامانىما
بۇنى صراحتى منع اىتەمىشدر . يالكىز اعطا امىنى ويردە .
زەنبار تىقىش ايمز ، تدقىق ايمز ، پاردىن ويرىكىز ، سەرفياتە
ئاظارت ايدىرسكىز هەر دىرلۇ شى سىز كىدر دىر اما ، بىرپارچە
شەھىي ايدوب دە شۇپلانچۇنى كىتىر اوراق مېتىسىلە بىر بار
يابىدە باقىم كورەيم دېمكى نظامانىمك حدودى داخلىنە
كۈزۈر . يعنى بۇقدار كىنىش قارىنلىق اولماز .

بىندە كزاونك اىچۇن ، مامۇرلارك صلاحيتلىرىنى تجاوزايدىرك
مېئۇلىت توجه ايدەجىك قدر وظيفە كورمالرى طرفدارى يەم
مسئۇلىتىن چوقۇرۇقاجىق و فقط مسئۇلىتى آرایە جق قدر
مسئۇلىتىه صاحب اولىرى آزىزىسىدەيم . بىر مجلس ئالى
اعضاسى كىتىلىرىنى صراحتى منع اىتەين نظامانىمك
داخلىنە آلدیرر ، اصر ايدىر ، تەھسىل ايدىر ، شورا يە
بورا يە ويردىرر ، مالىيە دىن آلدیرر ، باقىيە ويردىرر .

آوانسلرو قوېبۇلۇشدەر . فقط بۇنلار دە خىر جراھىلە محسوب
ايدىلەشىدەر . دەھافضلە قوېبۇلۇش اولان آوانسلرى سېپىلە در كە ،
شمدى او آوانسلرى تجاوز اىتەمك اىچۇن چالىشىق
مجبۇرىتى قارشوشىندا بولۇنۇرۇز . بۇنلار بىرا بىر بۇسەنك
برقىم تەخىصىتى بوكى اسباب مېرمەيە استنادا تسوې
اىتەكىدەيز . بۇنلار خارجىنە باشقە درلۇ معاملە پاپلىامقىدە
اولدىغىنى عرض ايدىرم (طېبىي سىللەرى) (براووسىللەرى)
عونى بىك (يۈزغاد) — آرقاداشلار ! على رضا بىك
افنىدى ، سوزلىرى آرەسىندا بىر جەله صرف اىتدىلر . لايق
اولدىغىنە وجەلە ئىشيدىلەدىكى ظەندەيم . دىدىلەر كە ! مجلس
داخلىنە قانۇنلارك تەمائى اجراسەنە مانع او لاچق مؤۇرلۇ
اولىور . دولت مامۇرى كىيى ، لاعلى التعيين مجلس داخلىنە
قانۇنلارك تەمائى اجراسى ئامكانى بولۇنۇر . بومجلسك شرفە ،
حڪىمت وجودىنە ، حاكىمت ملەيە بىر تجاوزىزدە . يابىن
يا كاش آكلامدە ، ياخود او ياكاش سوپەدەي . اكريا كاش
صرف ايدىلەش ايسە تىصىحىنى مقام رىاستىدىن طلب ايدىيورم .
يا كاش آكلاشىم ايسە ، يارىن خارجىدەدە ياكاش
آكلاشىلەر ، كىيفىتى توضىح ايدىيورم ، (طوغىرى سىللەرى)
على رضا بىك (جىل بىر كە) — مىسئۇلە تەخىصىتات
مىسئۇلەسى در . مامۇرك مەعين معاشى ، مبعۇنلەك ايسە سەنەلەك
تەخىصىتى واردە . بۇ تەخىصىتات مىسئۇلەسىندا دوغۇرۇنى
دوغۇرۇيە بىر اصول تطبيق اىتكى ئامكانى اولىدىغىنى افادە
اىتكى ئىسىتەدم . يوقسە ، مجلسك فوق القانۇن معاملە
ياپىدىغى طېبىي ھېمىچ بىزمان خاطر مەدىن كىچەمىشدر .

رئيس — طېبىي قانۇن دائىرىسىنەدە ؟

على رضا بىك (جىل بىر كە) — طېبىي . افنىدە .

دوقۇرۇمظەھەر بىك (آيدىن) — بورادە كى معاملەنىك
دولت مامۇرلۇرى كىي جىريان ايدەمەيە جىكىنى سوپەدەيلر .
فقط بۇنى مبعۇتلار سوپەدەيلر ، يعنى تصرىح اىتەدىلر .
مامۇرلۇ حقىنەدە بولىلە برەسى آلتىندە قالدىغىمىزى بىندە كىز
قبول ايدەمۈورم . باخصوص آوانسى دېمك ، آلاجىنى شىئە
محسوب بولىلە شى دېمكىدەر . بولىلە ئىكى ، اوجسەنەدە آلاجىنى
معاشك يكۇنى قدر بىر مامۇرە ويريان پارە آوانس اولورمى ؟

تۇرا يىتىدىلر ولازم كەن اىضا حاتى آلمىش اولدىلر. شىمىدى اىكى تقرير واردە. مەتھىسىلىرىن مەتشكىل بىانجىمن لىشكىل اىتسۇن بومعاملە واوراق او رايە تودىع ايدىلىسىن دىبىورلر. مىسئۇلە مىداندەدر. المزدە موجود بولان نۇظامانامەدا خالى يە كورە هەنارەنىڭ بىر حادىثنىڭ صورت تەحقيقىقى و قانۇنە توپقىقى معین و سرىخىدر. بونك خارجىندە بشقە شىكىلدە بىر معاملە باقۇق باخصوص بىر جرم تەحقيق اىتىدەكىن و بىر ذمت اورتايە چىقىقدەن صىكەرە اونك اىچۇن بىر انجمىن تەشكىل اىتىك آنجاق نۇظامانامەنىڭ تەعديلەنە متوقىدر. بىدایتىن بىرى عمومى حىساباتك تدقىقى آرزو ايدىلىرسە او آىرى بىر معاملە اولەرق مۇضوع بىخت اولۇر. و اسکىدىن بىرى جەريان اىتمىش اولان معاملە نە ئۆزۈن بىر اوراق حسابىيە تەحقيق و تدقىق اونلۇر. بو كۈن اوزىزىندە بولىدىغىم زەتمەت مىسئۇلەسىنىڭ نە صورتەت انتاج ايدىلە جىكى المزدەكى قانۇنلاردا و نۇظامانامەدا خالىلەدە صىرىج و معين در. بونك حقىدە نۇظامانامەيى تەعديل ايدىر ماھىيىتە بىر اصول وضع اىتىكە لۇزم يوقۇر. بىناً عليه بونى تىكلىف ايدىن آرقداشلار مىز باشقا بىر مۇضوع اوزىزىندە عمومى حساباتك تدقىقىنى تىكلىف ايدىلر و اونى آىرى بىر مىسئۇلە اولەرق مىدا كەرە ايدەرز. عمومى اولەرق.

سلیمان سىرى بىك (يۇزغاد) — بىنە كىز عرض اىدەيم تقرىم دە اومالىدەدر. مظەهر مفید بىك افندىي اسکى حسابات تدقىق ايدىلەش و حتى مجلس عالى دە تصديق اىتىشىدر. يۇنى مىسئە امىز واقعىدر دىمك اىستەدىلر (كۈرۈلتىلر). مظەهر مفید بىك (دەكزلى) — بىنە كىز اوپىلە شى دىمەدم افندىلىر،

سەيمان سىرى بىك (يۇزغاد) دوامىلە — مراقبە انجمىنى و ظىيەسىنى يا پار تدقىقات و تەحقيقىاتە دوام ايدىر. ۱۳۳۶ سنە سىندىرى بىرى حساباتك تدقىقىدىر.

رئيس — مىساعىدە بويورك بىر آىرى بىر مۇضوعىدر. بورادە مجرم واردە. بىر ذمت واردە و مىسئۇلە قانۇنە تودىع اولۇنىشىدر. بىناً عليه موجود اصولازە كورە بىر سەرتەتە انتاج اولىق لازىمەر. بونك خارجىندە بىر معاملە يا پەمايز. انجمىن را بۇرى وېرە جىك، دېكىر

صرف اىتىدىرر. بويىلە صرف فىيات اىچىنде يۇزمىك وضعىتىندە اىكىن نۇظامانامە تەفيش حقىقى ويرماشىدر دېيە، او نەن قاچىزىز، بويىلەشى اولىماز.

رشيد بىك (غازى عىنتاب) — بىنە كىز بىر شىدىن تۇددى اىتىمەدە اونى عرض اىدە جىكم. ادارە مامورلىرى بىاناتلارنى سوپىلىدىلر كە، مەحاسىبە جىيە صورو بورز، آلىنان پارە صرف ايدىلشىدر، سەۋە استعمال يوقۇر. بىزدە بوكا قناعت اىدىيۈردىق. مادامكە؟ مەحاسىبە جىينك سوزىنە قناعت ايدىلىپور و مەحاسىبەي و وزۇنەي قوتتۇل اىتە يە جىكسە، هىئت ادارەنىڭ تەشكىلدىن و بىوصورتە خىزىنە مەلتىن آىرى بەجە پارە ويرمەكىدىن مقىصىد و فائەدە نە اىدى؟ (خىنەلر) بىنە كىز بۇنى آكلا يامىم. هىئت ادارەنىڭ وظىيەتى اصلەمىي مىانىدە قوتتۇل دە واردە. آىدە اولىمازى، هىچچە دەكلىسە، آلى آىدە بىر حساباتە باقە جىدر. فاضە پارە ويرلىشىدە در حال اىجىابات قانۇنیيە تەسىل اىدە جىكىدر. بىر مەبۇت تەخىصىصاتى ماقابىلەنە آوانس آلمىش اىسىم، بوكا بىرىشى دېنەز، فقط تەخىصىصاتىك فۇقىنە آلىرىلىرى و مامورلىرى بىرسەنلەك مەعاش يېرىنە بىش سەنەتلىك آوانس آلمىش بولۇرلىرى، نەن داولايى اسباب قانۇنیيە تۈسىل اىتەمشىلەر دە؟ بىغى نىم آكلا يىشىم، ادارە هىئىتكە هىچ بىر وظىيەتى يوقۇش و صرف مەحاسىبە جىينك سوزىلە حرڪەت اىدە جىكلەرنىش. بونك اىچۇن بىنە كىز جە بىر مىسئۇلەيىجە تدقىق و تەحقيق ايدىللىيەر. حتى ۳۳۶ دن بىرى كۈركە انشا آت و كەركىسە ساڭ جەتلىرىن تەحقيقىات ياپىمالى دە.

رئيس — افندىم باشقا سوز اىستەتىن يوقۇر. مىسئۇلە لۇزمى قدر اىضاح اولۇنىش و آرزو ايدىن آرقداشلار دە طلب اىتىدە كارى مەلۇماتى مەھما مەمكىن مەشىلەر دە. داتا بىكىنىڭ مىدا كەرە صرف بىر تەنۇر مەقصىدىلە يا پىلەشىشىر. اساساً بومدا كەرە او زىرىنە بىر قرار آنە جىق دەكلىدە، مىسئۇلە عرىض و عميق تدقىق و تەحقيقە مەتاجىدر و قانۇن كەشكىلى بىكىن تەحقيقىتى و اسسطە سىيە كەركە مەبۇت آرقداشلار دە و كەركىسە دا زەدا كەرە ادازە هىئىتىن لازىمكەن تەحقيقىات هىئت تەحقيقىتە طرفانلىق يالپىلە قىدىن صىكەرە قانۇن دا زەدا سىندە معاملە جەراسىنە عبارتىدە. بىغى بىكىنى بومدا كەرە اىلە صرف مجلس عالى آرقداشلىرى

مجلس برنجی کونندن اعتبار ایشه باقیلسوں دیمه جکز.
 رئیس — محاسبه ایشندہ ده یولسزلىک کوریلور سه
 معامله نک در حال عینی هیئت تحقیقیه تودیعی طبیعیدن.
 مظہر مفید بک (دکزلی) — های های ذاتاً برنجی
 کوندن اعتباراً ایسته یه جکز.
 رئیس — راپوری و مر بوطانی هیئت تحقیقیه تودیع
 ایدییورم.
 روزنامه نزدہ دها باشقہ مواد وار ایسده وقت
 کیکمشدر. آرتق مذا کرہیه دواں ایده میه جکز. پرشنبہ
 کونی ساعت اون درته اجتماع ایدلک اوزرہ جلسہ ی
 تعطیل ایدییورم.

ختام انقاد

دقیقه ساعت

۱۶ ۲۵

اوراق ویرجک، تحقیق هیئت کرک ذمت صاحبی و کرک
 بونکله علاقه دار اولان میعوت آرق داشتلر میزی تحقیق،
 ایده جک واونلری استجواب ایده جک و تیجه ی ایجاب
 ایدرسه بلکه مجلسه بیلدیره جک ویا خود دوغریدن
 دوغری یه تحکمیه کیده جکدر. تحکمیه ایشه تیجه
 ویره جکدر. عمومی حسابات باشقہ بر مسئلہ در. باشقہ بر
 ذمتدر. شمدی بومسئلہ حقدنه آرتق مجلسدن برقرار
 آلمگدہ احتیاج یوقدر. غایت طبیعی اوله رق بوراپور
 تحقیق هیئته تودیع اولونور و تحقیق هیئتی کرک راپور
 مندرجاتی و دیکر اوراق ساڑھی تدقیق ایده رکسر عتلہ
 بوائیش حقدنه برقرار ویرر. یا پیله جق مسئلہ بودر.
 مظہر مفید بک (دکزلی) — افندم، ذاتاً محاسبہ
 حساباتی تدقیق ایدییورز. بز بدایتدن بوكونه قدر بون
 حساباتی ایسته یه جکز.

مجلس حسابلریشک تدقیق انجمنتک رایپور و جدوی

نور کیه بوبوک ملت محامی
مجلس حسابلریشک تدقیق
اجمنی
قرار نومرسوی
قید نومرسوی

۱۹۲۷-۱۲-۲۵

ریاست جلیله یه

یک داخلی نظامنامه نک آلمش در دنچی ماده سنه توفیقاً ۶ کانون اول ۹۲۷ دن ۱۷ کانون اول ۹۲۷ اوکله یه قدر وزنه نک انجمنه فرجه واقع اولان تفتیشاتی نتیجه سنده بر میلیون طقوز یوز بش بیک در تیوز لیرا برگروش ماخوذات ویدیوز طقسان سکن بیک هکسان لیرا آلمش غروش مدفووعاتی اولدینی بقیه نک یکرمی بر بیک اوچوز آلمش لیراسی ایش باقه سنده اون بیک لیراسی قاصده نقداً موجود اولوب اشبو مبلغک ده اوچ بیک کورد لیراسی غیر قابل تداول فرسوده اوراق نفديه دن عبارت بولندینی و قسمماً احتجاجه غیر صالح سندات اولمک اوزره طقوز یوز یتش اوچ بیک یوز او تو ز اوچ لیرا اون غروش سنداً موجود کورلش و وزنه دارک ذمتی یوز ایکی بیک سکن یوز یکرمی آلى لیرا او تو ز غروش اولدینی آکلاشمیش وبصورتله تنظیم قنانچ ضبط ورقه سی محاسبه جی و وزنه داره امضا ایلدیرلش واهیته منی کیفیت ۱۹ کانون اول ۹۲۷ تاریخنده ریاست جلیله لرینه عرض ایدلشدی .

حسابات مذکوره نک تفصیل و ایضاحی مشعر بر قطعه جدول ربطاً تقدم ایدلشددر . سالن العرض ذمتك تحفظنده صوکره وزنه دار اثنای تفتیشده وزنه یه عائد اولمک اوزره سکن بیک لیرانک جبل برکت مبعوثی على رضا بک طرفدن بسویه ایدلدیکنی و بو پاره نک بش بیک لیراسی جبل برکت مبعوثی عونی پاشانک على رضا بک محول بورجنه و متاباقیسنک على رضا بک کندی بورجنه محسوب ایدلدیکنی و بو کا عائد سنداتک على رضا بک اعاده قلنده یغئی افاده ایله مس ایسه ده سندات مذکوره وزنه دار طرفدن انجمنه ارائه ایدلماشدر . بوندن باشه عونی پاشانک عائد یکرمی ایکی بیک آلتیوز لیرالق سندات اولدینی افاده وا برآز ایله مس ایسه ده مذکور سندلر عونی پاشانک خارجدن متعدد کساندن آلدینی مبلغه مخصوص اولدینی شوقدارکه بو سندلر پاره یه ویره اشخاص طرفدن وزنه دار نامه جیرو ایدلهرک وزنه دن تسویه ایدلیکی و بروسه مبعوثی آصف بکده ده عرصه بدلندن بیک و بنتیلس مبعوثی الیس سامي بکده ده درت بیک لیرا مطلوبی اولدینی افاده ایدلیش و دیوان محاسبات معتمدلرندن امین بکده بیک لیرا ویرلیک آکلاشمیشدر . محاسبه حساباتی ده تفتیش و تدقیق ایدل کده اولدینگدن نتیجه سنک آیریجه بیلدیریله جکی برای معلومات عرض اولونور افدم .

اعضا	اعضا	اعضا	اعضا	اعضا	اعضا	اعضا	اعضا	اعضا	اعضا	اعضا	اعضا	اعضا	اعضا	اعضا	اعضا	اعضا	اعضا	اعضا	اعضا
چان قیری توفقاد العزيز	کوتاهیه	قیر شهر	قونیه	آنقره	وان	دکزلی	اسپارطه												
یوسف ضیا مصطفی حسین	راغب	حازم	نعم حازم	خالد فرید	(حقیقتی در)	مظہر مفید	حکمرضا												

	لیرا	مروش
مجلس مأمورلرینك آوانسى	۳۶ ۹۸۷	۴۴
ریاست جهور دائرهسى مأمورلرینك آوانسى	۳ ۷۴۰	
» » » »	۱۸ ۰۰۷	
دیوان حسابات		
یکون	۵۶ ۷۳۴	۴۴
ثبت دفتر ایدیلن دیوان معتمدلاک آوانسى	۱۴۶ ۶۸۳	
» » مجلس ملى »	۲.۲۱۳	
» » ریاست جهور »	۷ ۸۲۵	
» » کتبخانه مدیرلکىنک »	۴۶	۴۷
» » آنبار مأمورلنىڭ »	۱۳۰	
» » انشآت معتمدلکى »	۷ ۷۰۰	
» » مزانفوز »	۵۵۰	
» » دائرة مدیرلنىڭ »	۲ ۶۰۲	۴۳
» » آنبار مأمورلنىڭ »	۳۱۰	
یکون	۲۲۴ ۷۹۴	۳۴
۱ نومرسولى بوردو موجبىچە اعضاى كرام تخصيصاتىه ويريلن	۵۵۳ ۳۷۵	
» » » »	۵۴ ۳۹۶	۵۰
بودجه خارجى صرفياتى	۵ ۶۲۹	۰۲
اعضاى كرام تخصيصاتلىرىنه آوانسى اولەرق ويريلن	۶۸ ۴۳۴	
» » » خرج زاھلىرىنه »	۳۲ ۴۵۶	
استقلال محكمەسى آوانسى	۱۰ ۰۰۰	
یکون	۹۴۹ ۰۸۴	۸۶
۷ نومرسولى اعضاى كرام اودون ، كور بورجلرى	۱۳ ۲۱۱	۷۵
» مأمورىن محاکمات هيئى حق حضورلىرى	۲ ۸۱۷	۱۴
» مأمورلنىڭ اودون ، كور بورجلرى	.۱ ۱۹۹	
» مبعوثان كرام اىچون قوئۇراتېفدن آلنان مازمە فيشلىرى	۲ ۲۱۰	۳۷
» قوئۇراتېفدن آلنان كور بدلى	۴ ۶۰۹	۹۸
یکون عمومى	۹۷۳ ۱۳۳	۱۰

وزنه جسابی

	لیرا	غروش
وزنه نک ذمی	۱۹۰۵	۴۰۰
وزنه نک مطلوبی	۷۹۸	۰۸۰
وزنه نک بقیه ذمی	۱۱۰۷	۳۱۹

	لیرا	غروش	
بانده موجود	۲۱	۳۶۰	
فاصده موجود	۱۰	۰۰۰	
سندام موجود	۹۷۳	۱۳۳	۱۰
موجودات	۱	۰۰۴	۴۹۳
		۱۰	
وزنه آجینی			
		۱۰۰۴	۴۹۳
		۱۰۲	۸۲۶
			۳۱

۳۱۰۰ لیرالق آیریجه بھری ۲۰ شر لیرا اولمک اوزره ۱۵۵ عدد خزینه تجویلاتی موجوددر ۰

مجلس حسابدارینک تدقیق انجمنی رئیسی
اسپارطه مبعوثی
حاکم رضا